

20/1967: Høring av rapport fra utvalget som har sett på framtidige inntekter i bomringene

Her følger kommentarer til rapporten fra Bilimportørens Landsforening (BIL), de norske bilimportørers bransje- og interesseorganisasjon.

Innledningsvis vil BIL bemerke behovet for å se samlet på kjøps- og bruksavgifter når fremtidens bilavgiftssystem skal utformes. Det er den helhetlige avgiftsbelastningen på bilistene, både ved kjøp og i bruk som former forbrukeradferden, og endringer på det ene området påvirker i stor grad handlingsrommet på det andre området.

Vi vil likevel gi honnør til regjeringen for å ha satt ned et eget utvalg til å vurdere utfordringer og muligheter for bomsystemet vi har i dag, opp mot de hurtige teknologiske endringene i veitrasporten.

Til utvalgets anbefalinger:

Avvikle elbilfordelene i bompengesystemet

Veitrafikken og bilbransjen har ledet an i det grønne skiftet, godt hjulpet av en politikk som har gjort klimavennlige valg lønnsomme. Ambisjonen om å nå målsettingen fra et samlet Storting om at alle nye personbiler skal være nullutslippsbiler i 2025 ligger til grunn her. Bilimportørens Landsforening vil advare mot å tro at 2025-målet er innen rekkevidde uten betydelige incentiver. Slik vi ser det, trengs det incentiver som både omfatter kjøp og bruk også i noe tid fremover. Vi vil derfor advare mot å følge utvalgets anbefaling om å avvikle elbilfordelene i bompengesystemet.

Det er på sin plass å minne om at nedgangen i bominntektene skyldes den store suksessen Norge har hatt med sin aktive politikk for å få forbrukerne til å velge nullutslippsbiler og kutte utslipp fra veitrafikken. Det kan ikke komme som noen overraskelse at denne politikken i tillegg til å være en klimapolitisk seier, også har konsekvenser både for provenyet på bilavgifter og for bominntektene.

BIL mener det er rimelig at også nullutslippskjøretøy skal betale noe for belastning på veiene og eksterne kostnader. Samtidig er det avgjørende at kostnadsnivået holdes slik at lønnsomheten for forbrukere og næringsliv ved å velge nullutslippskjøretøy opprettholdes, om Norge skal nå sine ambisiøse målsettinger for utslippskutt i veitrafikken. Derfor er det med uro at vi registrerer at den politiske iveres etter å innføre merverdiavgift på de samme kjøretøyene er stigende.

BIL vil anføre at endringer i avgiftssystemene både for kjøp og bruk av bil bør skje gradvis og forutsigbart. En forsiktig økning i bruksrelaterte avgifter for elbiler må forutsette at kjøpsfordelene opprettholdes, om vi skal lykkes med å holde trykket oppe i det grønne skiftet på veiene.

Mobilitet og rettferdighet

Bompenger handler om mer enn å regulere og begrense trafikk og skaffe inntekter. Utvalget anbefaler at både timesregel og passeringstak avvikles, blant annet for å unngå at noen trafikantgrupper subsidierer andre og for å redusere incentivene til økt trafikk. Utvalget skriver videre at de er klar over at enkelte av tiltakene kan ha vesentlige fordelingsmessige konsekvenser.

Bilimportørenes Landsforening vil fremheve at mobilitet har en stor egenverdi og bidrar til livskvalitet. Om bompengene skal ha legitimitet i befolkningen, må utgiftene oppleves som overkommelige og begrunnede. Derfor mener vi det er hensiktsmessig at det finnes rabattordninger i bommene. En fjerning av timesregel og/eller andre rabattordninger vil kunne ramme enkelte familier særlig hardt og gå ut over deres mulighet til å være mobile i hverdagen. For mange vil det være tilfeldigheter som avgjør hvor hardt de blir belastet.

Familier med bolig, arbeidssted, skole, barnehage og fritidstilbud plassert slik at de må passere en bomstasjon ofte, vil rammes urimelig hardt, mens andre vil bo slik at de kan forflytte seg tilsvarende uten å ilegges bompenge i det hele tatt. Utslagene vil kunne være betydelige, og de er helt løsrevet fra hensynet til betalingsevne. Å fjerne alle rabatter vil vi derfor advare mot. Det vil oppleves urettferdig og slik kunne svekke legitimiteten til bompengene, og ramme de som har minst hardest.

Veipricing

BIL er positive til at utvalget ønsker en utredning av et satellittbasert veipricingssystem. Å finne den riktige formen på et elektronisk veipricingssystem til erstatning for flere eller alle dagens bilrelaterte avgifter på kjøp og bruk er en omfattende oppgave, og en eventuell utredning må sikres nødvendige ressurser og tidsramme for oppdraget. Hvilke avgifter som skal inngå, personvern hensyn og konsekvenser for forbrukernes økonomi er blant spørsmålene som må utredes og vurderes nøye. Hvorvidt dagens avgiftssystem med ulike kjøps- og bruksavgifter i hovedsak videreføres for biler med fossile drivlinjer, og et veipricingssystem skal utvikles med tanke på nullutslippsbilene, må også vurderes i utredningen.

Nullvekstmål eller utslippsmål

Nullvekstmålet ligger til grunn for utvalgets vurderinger og anbefalinger. Bilimportørenes Landsforening vil derfor avslutningsvis argumentere for at nullvekstmålet er i ferd med å gå ut på dato og bør erstattes av utslippsmål og mål for å sikre trafikkflyt.

I en relativt nær fremtid vil utslippene fra personbiler være lik null. Da blir nullvekstmålet, som sier at all fremtidig transportvekst i byene skal komme gjennom kollektivt, sykkel og gange, lite treffsikkert. Ny teknologi vil gjøre det mulig å sikre bedre flyt og fremkommelighet i trafikken. Et revidert, teknologinøytralt mål bør derfor sikte seg inn mot å redusere kø i den begrensede tiden av døgnnet da dette er et problem, og i områder hvor biltrafikk kommer i konflikt med andre viktige samfunnsmessige mål som gang- og sykkelstier, gågater og sosiale formål.

Med vennlig hilsen
Bilimportørenes Landsforening

Ida Krag, sjef for kommunikasjon og myndighetskontakt.